

Gegants vells de Sant Adrià de Besòs: l'Adrià, la Natàlia i l'Eulàlia.

Sant Adrià de Besòs

Ubicació

Comarca: Barcelonès
Lloc/Adreça: Centre Cultural Besòs, Plaça Josep Tarradellas
Alçada: 8

Coordenades:

Latitud: 41.42113
Longitud: 2.21501
UTM Est (X): 434403
UTM Nord (Y): 4585806

Classificació

Número de fitxa 08194 - 58
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia Col·lecció
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Any 1988
Autoria de l'element: Carles Cabús. Taller de Gegants.
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Observacions protecció: Física (Centre Cultural Besòs).
Accés Restringit
Ús actual: Cultural
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Sant Adrià de Besòs (Plaça de la Vila, 12 - 08930)
Fitxes associades:
[Festa dels Passadors](#)
[Ofici de passador](#)

Autoria de la fitxa

Equip de treball de l'Arxiu Municipal de Sant Adrià de Besòs "Isabel Rojas Castrovverde" (ASAB)

Data de registre de la fitxa:

dj., 01/12/2016 - 01:00

Data de la darrera revisió: dv., 14/05/2021 - 01:00

Descripció

En aquest cas no es tracta pròpiament d'una parella de gegants, ja que són tres. La particularitat és que l'Adrià porta l'Eulàlia, la seva filla a coll-i-be. La parella de l'Adrià i mare de l'Eulàlia és la Natàlia. L'Adrià i la Natàlia representen els pagesos que vivien i treballaven a Sant Adrià, quan encara era un poble i no hi havia indústries, doncs volen recordar aquest passat agrícola. L'Adrià a més representa l'ofici de passador, que amb el seu bastó ajudava a la gent a passar d'una banda a l'altra del riu Besòs. La Natàlia porta un cistell amb maduixes, una fruita de conreu tradicional a la zona. L'Eulàlia n'és la filla i va a coll-i-be del pare per poder passar el riu. Ella és l'origen de la festa dels passadors. Ja que el dia del seu sant, s'organitzava una jornada per a felicitar a la geganteta, l'Eulàlia. El cap, el cos, braços i mans són fets de polièster. El suport és una estructura de fusta, on es col·loca el portador del gegant. L'Adrià, fa uns gairebé 4 metres d'alçada i pesa uns 65 quilograms aproximadament. La Natàlia, mesura uns 3'5 metres d'alçada i pesa uns 55 quilograms. La diferència de pes i alçada entre un i l'altre és perquè l'Adrià porta a coll-i-bé l'Eulàlia, coneguda com "la geganteta". Tots dos gegants es van elaborar en peces per poder desmuntar-se i transportar-se amb facilitat. Els gegants estan vestits amb robes de gent treballadora. L'Adrià porta una camisa i una faixa, a la mà hi té un bastó. La Natàlia duu una brusa blanca i una faldilla de flors, a la mà dreta porta un ram de flors i a l'esquerra un cistell amb maduixes. L'Eulàlia duu un vestit de color groc. Tots tres porten perruques de cabell sintètic de color marró fosc, el gegant, i d'una tonalitat més clara la geganta i la nena.

Observacions:

El 2001 es va formar la Colla de Geganters de Sant Adrià que actualment porta els gegants. El 2014 els geganters van celebrar el 25è aniversari de l'Adrià, la Natàlia i l'Eulàlia.

Història

La primera parella de gegants de Sant Adrià data de l'any 1945. Representaven un rei i una reina però van patir un accident i es van fer malbé. Des d'aquell fet hi ha hagut altres gegants similars. Amb el pas dels anys les estructures dels reis van desaparèixer. L'any 1985 es començà a plantejar la idea de fer uns nous gegants per a la ciutat. El primer projecte que s'elaborà es va fer pensant en uns gegants que representessin algun aspecte de la tradició o de la història del municipi. Amb l'ajuda de J. Rovira i Costa, els gegants van començar agafar forma, recordant el passat pagès d'aquell petit poblet que abans era Sant Adrià. Sembla que la figura del pagès i la pagesa vestits per anar a treballar eren els més adients per representar el passat històric de la ciutat. Rovira i Costa va proposar que la geganta portés un cistell amb maduixes, ja que antigament, les de Sant Adrià, eren ben conegudes. El projecte també mostra com hi havia la voluntat de representar, amb la figura dels gegants, personatges populars de la ciutat. El cronista local Rovira i Costa va proposar-ne tres, el Pelagalls, el Vell Niu i la Vella Miloca. El primer era un home quasi gegant, el seu ofici era pelar galls però alhora feia de sagristà. Ell portava la creu i gràcies a la seva alçada es podia veure des de lluny. Com era molt alt la roba sempre li anava curta i tothom li podia veure el melic. Duia patilles i anava amb el cap descobert. El Vell Niu, en canvi, era molt baixet i moltes vegades portava una barba sense arreglar. Ell es dedicava a caçar sargantanes, serps i tot tipus de rèptils que més tard els venia per les cases.

Finalment, la Vella Miloca, donava remeis i sempre portava un mocador negre al cap, tenia el cos encongint i un nas molt ganxut. El projecte de 1985 constava amb 4 gegants, 2 dels quals eren més robustos però tots ells personatges genèrics representant pagesos i pageses. També hi havia 2 nans o més coneguts actualment com a capgrossos que estaven inspirats en els personatges abans descrits, el Vell Niu i la Vella Miloca. Rovira i Costa, tot i donar la informació, no estava gaire convençut de fer uns nans que representessin personalitats reals, ja que feia poc havien mort i podia semblar una falta de respecte. El projecte tenia un pressupost de 500.000 ptes., finalment no es va fer. El 1987 l'Ajuntament de Sant Adrià de Besòs va demanar un pressupost per l'elaboració de dos gegants per part del dissenyador escenogràfic, Jordi Liñan Muñoz. El cost que proposava era d'unes 1.685.600 pessetes. El febrer de 1988, l'Ajuntament va rebre la resposta del Taller de Gegants de Carles Cabús. El seu pressupost era d'unes 850.000 pessetes. L'abril de 1988 van rebre un altre pressupost per part del taller de Figueres Can Boter SA de Tiana. El cost que es proposava era d'unes 1.271.200 pessetes. Finalment el març de 1988, el Patronat de Cultura, Esports i Joventut va aprovar el projecte de Carles Cabús a causa de les millors condicions econòmiques que les altres. La construcció dels gegants va durar 3 mesos, i es lliuren el 31 de juliol de 1988

Bibliografia

ASAB (2) UI. 740, exp.6. Viure Sant Adrià de Besòs. Butlletí d'informació municipal. Núm. 78, setembre 1988. <http://geganter-de-sant-adria.blogspot.com.es> <http://geganter-de-sant-adria.blogspot.com.es/search/label/L%27Adri%C3%A1%20La%20Natalia%20i%20La%20%20Eulalia>

